

סילבוס קורס מס' 3240397 חורף תשפ"ו

שם הקורס **סוגיות פילוסופיות במדעי החיים** **נקודות זיכוי: 1.5**

צוות הוראה בקורס

שם מרכז הקורס: נוראל פריגל
פרטי התקשרות : 054-5469693 nurielprigal@gmail.com
ימים ושעות קבלה: בתיאום

מתרגלים בקורס:

- יארא גנאמה –
yara.g@campus.technion.ac.il
- תהאני קדח –
ktahani@campus.technion.ac.il
- ראייה גאנמ
rimas.ghanim@campus.technion.ac.il
- אמאנדא קרואני –
Amanda7qa@gmail.com

מהלך הקורס

ימים ושעות הרצאה יום א' 12:00-14:00 בחדר אדום פקולטה לרפואה בת גלים חיפה
ימים ושעות הוראה בקבוצות קטנות יום א' 12:00-14:00 5 מפגשים.
בפקולטה לרפואה בת גלים חיפה

מטלות בקורס

תרגילים

מבחנים

מועד א' – יום א' 01.02.2026

מועד ב' – יום ה' 05.03.2026

נוכחות בקורס

חובת נוכחות הרצאות 80%
חובת נוכחות בתרגיל 80%, חובת הגשה תרגילים 100%

דרישות קדם לקורס:

ללא

מקורות מומלצים לקורס:

איליץ, א. (1978). נקמת הרפואה. עם עובד

גילגן, קרול. (1995). בקול שונה: התיאוריה הפסיכולוגית והתפתחות האשה. ספרית פועלים.

דקרט, רנה, (2015). הגיונות מטפיזיים. הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית

הד, דוד (1988) אתיקה ורפואה. האוניברסיטה הפתוחה.

וינריב, אלעזר. (2008) בעיות בפילוסופיה של המוסר (מהד' ב). האוניברסיטה הפתוחה.

יום, דוד, (2013). מסכת על טבע האדם: ניסיון להנהיג בענפי הרוח את שיטת הטיעון הניסיונית. שלם.

ירוחם לויט (1990) 'מבוא למטאפיזיקה ולפילוסופיית הטבע של אריסטו'. ספריית אוניברסיטה משודרת.

לייבוויץ, ישעיהו (1985) גוף ונפש- הבעיה הפסיכופיזית. הוצאת משרד הבטחון.

מוזס בנימין (2008) האמת של הרפואה המדעית. מאגנס.

פוקו, מישל, (2008) הולדת הקליניקה: ארכיאולוגיה של המבט הרפואי. רסלינג.

קון, תומס סמואל. (2005). המבנה של מהפכות מדעיות (מהד' חדשה). ספרי עליית הגג.

שוורצמן, אורי, (2007) רופא לבן אלים שחורים. אריה ניר.

שטראוס, מיכאל. (1998). רציה, רגש ושיפוט ערכי. הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה.

Beauchamp, T. L. (2003). Methods and principles in biomedical ethics. *Journal of Medical ethics*, 25(5), 269- 274.

Frank, A. W. (2005). The bioethics of biotechnology: Alternative claims of posthuman futures. In *Debating Biology* (pp. 271-280). Routledge.

Fulford, K. W. M. (1994). Not more medical ethics. *Medicine and moral reasoning*, 193.

Gardiner, P. (2003). A virtue ethics approach to moral dilemmas in medicine. *Journal of Medical Ethics*, 29(5), 297-302.

Kingma (2007) What is it to be Healthy?; Analysis

Leder, D. 1992. *The Body in medical thought and practice*. Kluwer Academic Publishers, Dordrecht.

Nagel, T. (1974). What is it like to be a bat? *The philosophical review*, 83(4), 435-450.

Jotterand, F. (2005). The Hippocratic oath and contemporary medicine: dialectic between past ideals and present reality? *Journal of Medicine and Philosophy*, 30(1), 107-128.

Pellegrino, E. D. (2008). *The philosophy of medicine reborn: a Pellegrino reader*. University of Notre Dame Press.

Popper, K. (2014). *Conjectures and refutations: The growth of scientific knowledge*. routledge.

Roberts, M. A., C Wasserman, D. T. (2009). *Harming future persons : ethics, genetics and the nonidentity problem* (1st ed. 2009.). Springer.

Sen, A. (2002). Why health equity? *Health economics*, 11(8), 659-666

Singer, P. (2003). Voluntary euthanasia: a utilitarian perspective. *Bioethics*, 17(5-6), 526-541

Thomson, J. J. (1984). The trolley problem. *Yale LJ*, 94, 1395.

מטרת על : לספק היכרות בסיסית עם שאלות יסוד בפילוסופיה של הרפואה, לעורר מחשבה ביקורתית ויצירתית. בסיום הקורס הלומד יוכל לזהות הנחות יסוד פילוסופיות סמויות וגלויות הקשורות לסוגיות.

מטרות : בפילוסופיה של מדע הרפואה ובאתיקה רפואית, לנסח שאלות ביקורתיות, להתמודד עמן ולנהל דיון ביקורתי על בסיס טיעונים והנמקות.

נושאי ההרצאה בקורס על פי שבועות הסמסטר

שבוע	תאריך	שם מרצה	נושא ההרצאה	מקורות מומלצים
1	2/11/2025	ד"ר נוריאל פריגל	מבוא- פילוסופיה ורפואה. ההבחנה בין תוכן וצורה, המקום של הנחות היסוד במחקר ובעולם המעשה. ההבחנה בין ראוי למצוי	שטראוס, מיכאל. (1998). רציה, רגש ושיפוט ערכי. הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה (מבוא) Pellegrino, E. D. (2008). <i>The philosophy of medicine reborn: a Pellegrino reader</i> . (chap 1)
2	9/11/2025	ד"ר נוריאל פריגל + מתרגלים	האם ההבחנה בין בריאות לחולי היא תיאורית או ערכית?	Boorse (1977) Health as a theoretical concept; Philosophy of Science Kingma (2007) What is it to be Healthy?; Analysis Fulford, K. W. M. (1994). Not more medical ethics. Medicine and moral reasoning, 193.
3	16/11/2025	ד"ר נוריאל פריגל	היסודות של הגישה המכניסטית לגוף המהפכה הכפולה של דקארט	דקרט, רנה, (2015). הגיונות מטפיזיים הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית
4	23/11/2025	ד"ר נוריאל פריגל + מתרגלים	בעיית הגוף והנפש	לייבוויץ, ישעיהו. (1985) גוף ונפש- הבעיה הפסיכופיסית. הוצאת משרד הבטחון. Nagel, T. (1974). What is it like to be a bat? The philosophical review, 83(4), 435-450 והנפש
5	30/11/2025	ד"ר נוריאל פריגל + מתרגלים	המודל הביומדיקל ומודל מרוכז מטופל	Pellegrino, E. D. (2008). <i>The philosophy of medicine reborn: a Pellegrino reader</i> . University of Notre Dame Press.

6	7/12/2025	ד"ר נוריאל פריגל	בעיית האינדוקציה	יום, דוד, (2013). מסכת על טבע האדם
7	14/12/2025	ד"ר נוריאל פריגל	פופר וקון	Popper, K. (2014). Conjectures and refutations: The growth of scientific knowledge. קון, תומס סמואל. (2005). המבנה של מהפכות מדעיות
8	21/12/2025	ד"ר נוריאל פריגל + מתרגלים	מבוא לשיקול המוסרי	Thomson, J. J. (1984). The trolley problem.
9	28/12/2025	ד"ר נוריאל פריגל	גישות מרכזיות בפילוסופיה של המוסר תועלתנות	וינריב, אלעזר (2008) בעיות בפילוסופיה של המוסר
10	4/1/2026	ד"ר נוריאל פריגל	גישות מרכזיות בפילוסופיה של המוסר דאונטולוגיה	וינריב, אלעזר (2008) בעיות בפילוסופיה של המוסר
11	11/1/2026	ד"ר נוריאל פריגל	אתיקה של צדק ואתיקה של אכפתיות	גיליגן, קרול. (1995). בקול שונה : התיאוריה הפסיכולוגית והתפתחות האישה.
12	18/1/2026	ד"ר נוריאל פריגל + מתרגלים	אתיקה של מידות טובות	אריסטו, (1973) אתיקה,
13	25/1/2026	ד"ר נוריאל פריגל	רפואה וטכנולוגיה	Frank, A. W. (2005). The bioethics of biotechnology: Alternative claims of posthuman futures. In <i>Debating Biology</i> (pp. 271-280).

שיטות ההוראה הרצאה פרונטלית / הוראה בקבוצות קטנות

כלי הערכה: בחינה סופית

מבנה הציון בקורס

בחינה סופית % ציון 100__

עבודות : חובת הגשה של התרגילים – הורדת חמש נקודות על תרגיל שלא הוגש.

מבנה הבחינה - יעודכן בהמשך

יש לעבור בציון 55 את הבחינה הסופית והתרגילים על מנת לקבל ציון עובר בקורס.